

OPOLE

Prezydent Miasta Opola

OŚ-O.ZD-0002/25

Opole, 15 stycznia 2025 r.

Urząd Miasta Opola
Biuro Rady Miasta

Wpł 2025 -01- 15 (759)

Nr pisma **BRM: KOMISJA EDUKACJI**

Podpis **[Signature]** I KULTURY

**Pani
Anna Łęgowik**

**Przewodnicząca
Komisji Edukacji i Kultury
Rady Miasta Opola**

W załączeniu przekazuję Pani materiał na posiedzenie Komisji Edukacji i Kultury Rady Miasta Opola, które odbędzie się w dniu 23 stycznia br., pt.: „Funkcjonowanie bibliotek na etapie szkół ponadpodstawowych. Zakres pracy bibliotekarzy.“

Prezydent Miasta

Arkadiusz Wisniewski

Zastępca Prezydenta Miasta

Maciej Wujec

**Funkcjonowanie bibliotek na etapie
szkół ponadpodstawowych.
Zakres pracy bibliotekarzy.**

Wydział Oświaty Urzędu Miasta Opola
Referat Organizacji Szkół i Placówek Oświatowych

Styczeń 2025

Szkoły ponadpodstawowe

1. Biblioteka i księgozbiór:

- We wszystkich szkołach ponadpodstawowych funkcjonują biblioteki szkolne. Największą powierzchnię stanowi biblioteka szkolna w Publicznym Liceum Ogólnokształcącym nr VI im. Gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka” (140 m²), natomiast najmniejszą biblioteka szkolna w Zespole Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego im. Jana Cybisa (35 m²).
- Biblioteki szkolne zlokalizowane są w odrębnych pomieszczeniach.
- Łączna ilość woluminów, jaką dysponują szkoły, wynosi 261.041. Największą liczbą woluminów dysponuje Zespół Szkół Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki (32 892), natomiast najmniejszą – Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr IX im. Gen. Władysława Andersa (7.114).
- Warsztat informacyjny stanowią katalogi biblioteczne: alfabetyczne, tytułowe, przedmiotowe, UKD, jak również księgozbiór podręczny oraz kartoteki zagadnieniowe.
- Struktury księgozbiorów we wszystkich szkołach stanowią: lektury, podręczniki, literatura piękna, literatura popularnonaukowa, encyklopedie, słowniki, w tym językowe, albumy, przewodniki, informatory, literatura obcojęzyczna, czasopisma.
- We wszystkich bibliotekach szkolnych wydzielony został dział pedagogiczny.
- Biblioteki szkolne w danym roku szkolnym działają w oparciu o zatwierdzony na dany rok szkolny plan pracy. W ramach wyznaczonych celów i zadań realizowane są różne formy pracy m.in.: gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów; diagnozowanie zainteresowań czytelniczych, jak również ich rozwijanie; kształcenie wśród uczniów umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów; zajęcia biblioteczne dla uczniów; wystawy tematyczne oraz okolicznościowe.
- Dyrektorzy szkół wraz z nauczycielami bibliotekarzami na bieżąco dokonują zakupów nowych woluminów. Zakupy dokonywane są ze środków budżetowych szkół, jak również w ramach Narodowego Programu Czytelnictwa.
- Szkoły prowadzą biblioteki, która są szkolną pracownią interdyscyplinarną służącą głównie realizacji potrzeb w zakresie nauczania i rozwijania zainteresowań uczniów zgodnie z zadaniami dydaktyczno-wychowawczymi szkoły, doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela, popularyzowaniu wśród rodziców (prawnych opiekunów) materiałów bibliotecznych, szczególnie z zakresu wiedzy pedagogicznej i psychologicznej.
- Biblioteki szkolne, poza bieżącą pracą z uczniami, podejmują również działania na rzecz propagowania czytelnictwa wśród rodziców poprzez m.in.: organizowanie kiermaszy, wymianę książek pomiędzy uczniami i ich rodzicami a biblioteką szkolną w ramach akcji Bookcrossing, organizowanie spotkań z rodzicami poświęconych wpływowi czytania na rozwój intelektualny młodzieży.
- Szkoły podejmują liczne inicjatywy i działania na rzecz popularyzacji czytelnictwa m.in.
 - kontynuacja promocji idei bookcrossingu;
 - promocja nowości wydawniczych zakupionych do biblioteki (umieszczone informacje na stronie internetowej biblioteki a także na gazetce w holu szkoły);
 - przeprowadzanie ankiety wśród uczniów na temat ich zainteresowań czytelniczych (co pozwoliło utworzyć listę książek do zakupu do biblioteki w przyszłości);
 - zapoznavanie uczniów klas pierwszych z biblioteką oraz przekazywanie informacji jak korzystać z katalogu on-line programu MOL NET+;
 - przygotowywanie wystaw poświęconych twórczości pisarzy, wizualizacje ścienne w bibliotece i w holu szkoły promujące czytelnictwo;
 - organizacja lekcji bibliotecznych;

- organizacja konkursów czytelniczych wśród uczniów, udział w ogólnopolskich akcjach tj. czytaj.pl; zaczytani; organizację spotkań z autorskimi, realizację projektów edukacyjnych np. „Lektura na ekranie”, „Wszystkie drogi prowadzą do bibliotek”.
- Wszystkie szkoły współpracują z innymi instytucjami tj.: Miejska Biblioteka Publiczna, Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Biblioteka Austriacka, Biblioteka Uniwersytecka, Opolski Klub Fantastyki FENIX, PCK Opole, Towarzystwo Rozwoju Rodziny Opole, Centralna Biblioteka Polsko-Niemiecka, Muzeum Śląska Opolskiego, Muzeum Polskiej Piosenki, Muzeum Jeńców Wojennych, Filharmonia Opolska, Polskie Towarzystwo Historyczne, Biblioteką Główną Politechniki Opolskiej,
- Reasumując, biblioteka realizuje zadania zgodnie z Regulaminem biblioteki szkolnej, opracowany w każdej ze szkół, poprzez:
 - 1) uczestniczenie w pełnieniu podstawowych funkcji szkoły wobec uczniów: kształcąco-wychowawczej, diagnostyczno - programowej, opiekuńczo – wychowawczej i kulturalno-rekreacyjnej,
 - 2) zaspokajanie potrzeb czytelniczych, w tym poprzez gromadzenie i udostępnianie książek, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych oraz innych materiałów bibliotecznych i informacyjnych,
 - 3) tworzenie warunków do efektywnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi,
 - 4) podejmowanie różnorodnych form pracy dydaktyczno-wychowawczej z zakresu rozwoju czytelnictwa i kształtowania kompetencji informacyjnych,
 - 5) rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów i słuchaczy oraz wyrabianie i pogłębianie u nich nawyku czytania i uczenia się,
 - 6) pełnienie funkcji ośrodka edukacji czytelniczej i informacyjnej.

1. Tab. dotycząca organizacji pracy biblioteki

Lp.	Szkoła	Powierzchnia biblioteki	Ilość pomieszczeń	Ilość woluminów	Dział pedagogiczny
1.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr I im. Mikołaja Kopernika	104 m ²	2	15.038	tak
2.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej	119 m ²	2	25.119	tak
3.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr III z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Skłodowskiej-Curie	54 m ²	1	11.805	tak
4.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VI im. Gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”	140 m ²	1	19.496	tak
5.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VIII im. Aleksandra Kamińskiego	56,32 m ²	1	13.668	tak
6.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr IX im. Gen. Władysława Andersa	50,90 m ²	1	7.114	tak
7.	Zespół Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego	85 m ²	2	16.157	tak
8.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Gzowskiego	97 m ²	3	14.431	tak
9.	Zespół Szkół Ekonomicznych im. Generała Stefana Roweckiego „Grotą”	110 m ²	3	25.111	tak
10.	Zespół Szkół Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki	109 m ²	1	32.892	tak
11.	Zespół Szkół Mechanicznych	107,10 m ²	3	18.225	tak
12.	Zespół Szkół Budowlanych im. Papieża Jana Pawła II	54,4 m ²	1	15.754	tak

13.	Zespół Szkół Zawodowych nr 4 im. Bronisława Koraszewskiego	138,8 m ²	2	20.320	tak
14.	Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica	76 m ²	3	13.581	tak
15.	Zespół Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego im. Jana Cybisa	34,8 m ²	1	12.330	tak

2. Czytelnia

- We wszystkich szkołach ponadpodstawowych funkcjonują czytelnie szkolne oraz kąciak czytelniczy. W 9 szkołach czytelnia zorganizowana jest w oddzielnym pomieszczeniu. Łączna liczba miejsc w czytelniach szkolnych wynosi 2. Największą liczbą miejsc w czytelni dysponuje Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VIII im. Aleksandra Kamińskiego (30), natomiast najmniejszą – Zespół Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego im. Jana Cybisa oraz Zespół Szkół Budowlanych im. Papieża Jana Pawła II (3).
- Wszystkie czytelnie wyposażone są w komputery z dostępem do sieci internetowej.
- Z czytelni szkolnych korzystają głównie uczniowie (zarówno przed lekcjami, jak i po ich zakończeniu bądź w tzw. okienkach – kiedy uczniowie nie uczęszczają np. na lekcje religii). Ponadto w czytelniach uczniowie mają możliwość odrabianie zadań, jak również przygotowanie się do różnych konkursów czy olimpiad. Poza uczniami z czytelni korzystają również nauczyciele oraz pozostali pracownicy szkół, ale również zdarza się, że z wydzielonych księgozbiorów znajdujących się w czytelniach, korzystają również rodzice uczniów.

2. Tab. dotycząca organizacji pracy czytelni

Lp.	Szkoła	Organizacja:		
		Oddzielne pomieszczenie - powierzchnia	Wydzielony kąciak czytelniczy	Liczba miejsc
1.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr I im. Mikołaja Kopernika	54 m ²	tak	26
2.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej	61 m ²	tak	27
3.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr III z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Skłodowskiej-Curie	-	tak	8
4.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VI im. Gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”	70 m ²	tak	24
5.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VIII im. Aleksandra Kamińskiego	56,83 m ²	tak	30
6.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr IX im. Gen. Władysława Andersa	24,60 m ²	tak	8
7.	Zespół Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego	17 m ²	tak	8
8.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Gzowskiego	-	tak	8
9.	Zespół Szkół Ekonomicznych im. Generała Stefana Roweckiego „Grota”	-	tak	6
10.	Zespół Szkół Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki	-	tak	16
11.	Zespół Szkół Mechanicznych	18,22 m ²	tak	20
12.	Zespół Szkół Budowlanych im. Papieża Jana Pawła II	-	tak	3

13.	Zespół Szkół Zawodowych nr 4 im. Bronisława Koraszewskiego	60,85 m ²	tak	22
14.	Zespół Szkół Zawodowych Stanisława Staszica im.	35 m ²	tak	20
15.	Zespół Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego im. Jana Cybisa	-	tak	3

3. Komputeryzacja biblioteki

- W 13 szkołach skomputeryzowany jest księgozbiór biblioteczny, natomiast kartoteki i inne nośniki informacyjne w 11 szkołach.
- Dostęp do bazy danych dla czytelników możliwy jest w 7 szkołach, natomiast w 6 szkołach dostęp mają wyłącznie nauczyciele bibliotekarze.
- Wypożyczanie komputerowe możliwe jest w 7 szkołach.
- Wszystkie biblioteki szkolne wyposażone są w komputery z dostępem do sieci internetowej – łącznie w bibliotekach szkolnych znajduje się 63 komputerów. Największą liczbą komputerów w bibliotece dysponuje Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica (9).

2. Tab. dotycząca komputeryzacji biblioteki

Lp.	Szkoła	Baza danych		Dostęp do bazy danych		Wypożyczenia komputerowe	Komputery w sieci - ile komputerów	Dostęp do Internetu
		Księgozbiór	Kartoteki i inne nośniki informacyjne	Dla czytelników	Tylko nauczyciel bibliotekarz			
1.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr I im. Mikołaja Kopernika	tak	tak	nie	tak	nie	8	tak
2.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej	tak	tak	tak	nie	tak	6	tak
3.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr III z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Skłodowskiej-Curie	nie	nie	nie	nie	nie	6	tak
4.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VI im. Gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”	nie	nie	nie	nie	nie	1	tak
5.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VIII im. Aleksandra Kamińskiego	tak	nie	tak	nie	nie	4	tak
6.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr IX im. Gen. Władysława Andersa	tak	tak	tak	nie	tak	2	tak
7.	Zespół Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego	tak	tak	tak	nie	nie	5	tak

8.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Gzowskiego	tak	tak	tak	nie	tak	4	tak
9.	Zespół Szkół Ekonomicznych im. Generała Stefana Roweckiego „Grota”	tak	tak	nie	tak	tak	2	tak
10.	Zespół Szkół Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki	tak	tak	tak	nie	tak	5	tak
11.	Zespół Szkół Mechanicznych	tak	tak	nie	tak	nie	2	tak
12.	Zespół Szkół Budowlanych im. Papieża Jana Pawła II	tak	tak	tak	nie	tak	5	tak
13.	Zespół Szkół Zawodowych nr 4 im. Bronisława Koraszewskiego	tak	tak	nie	tak	tak	3	tak
14.	Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica	tak	-	nie	tak	nie	9	tak
15.	Zespół Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego im. Jana Cybisa	tak (sukcesywnie)	tak (sukcesywnie)	nie	tak	nie	1	tak

4. Pracownicy biblioteki

- W szkołach ponadpodstawowych zatrudnionych jest łącznie 37 nauczycieli bibliotekarzy. Łączny wymiar zatrudnienia wynosi 23,94 etatów.
- Nauczyciele bibliotekarze na bieżąco doskonalą się zawodowo. Średnio są to 3-4 formy doskonalenia w roku szkolnym. Najpopularniejszymi formami doskonalenia są m.in.: konferencje metodyczne, seminaria, warsztaty, sesje dla nauczycieli bibliotekarzy, konsultacje metodyczne, spotkania z doradcą metodycznym.
- Do zadań nauczyciela - bibliotekarza należy:
 - 1) Organizacja i zarządzanie zasobami bibliotecznymi: gromadzenie, opracowywanie, konserwacja zbiorów, selekcjonowanie i uaktualnianie księgozbioru, utrzymywanie porządku, przegląd nowości rynku wydawniczego, planowanie zakupów;
 - 2) Udostępnianie zbiorów i działalność informacyjna: wypożyczanie i przyjmowanie zwrotów książek, udzielanie informacji, pomoc w wyszukiwaniu potrzebnych materiałów edukacyjnych, doradztwo w zakresie literatury, promowanie ciekawej literatury, wyszukiwanie i udostępnianie informacji o wydarzeniach literackich, edukacyjnych i kulturalnych;
 - 3) Praca pedagogiczna: prowadzenie lekcji bibliotecznych, organizowanie konkursów, wystaw i akcji promujących czytelnictwo, przygotowywanie gazetek;

- 4) Współpraca z nauczycielami: wspieranie nauczycieli w realizacji programu dydaktyczno-wychowawczego, przygotowywanie zestawień bibliograficznych, materiałów dydaktycznych;
- 5) Dokumentacja i sprawozdawczość: prowadzenie dokumentacji bibliotecznej, sporządzanie sprawozdań z działalności biblioteki, prowadzenie statystyk wypożyczeń i korzystania z biblioteki;
- 6) Samokształcenie: udział w szkoleniach, przegląd informacji, nowości na blogach i portalach bibliotecznych w ramach doskonalenia zawodowego i inspiracji do pracy własnej;
- 7) Inne zadanie wynikające z potrzeb szkoły: przygotowywanie grafik i postów na media społecznościowe szkoły, angażowanie się w działania wychowawcze i profilaktyczne szkoły oraz projekty edukacyjne.

Tab. dotycząca etatów pracowników biblioteki

Lp.	Szkoła	Liczba etatów	Liczba osób
1.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr I im. Mikołaja Kopernika	1,5	2
2.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr II z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Konopnickiej	2,8	5
3.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr III z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Marii Skłodowskiej-Curie	1,5	2
4.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VI im. Gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”	1	1
5.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr VIII im. Aleksandra Kamińskiego	2,66	3
6.	Publiczne Liceum Ogólnokształcące nr IX im. Gen. Władysława Andersa	1	2
7.	Zespół Szkół im. Prymasa Tysiąclecia Stefana Kardynała Wyszyńskiego	2	4
8.	Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Kazimierza Gzowskiego	1,5	2
9.	Zespół Szkół Ekonomicznych im. Generała Stefana Roweckiego „Grotą”	1,5	3
10.	Zespół Szkół Elektrycznych im. Tadeusza Kościuszki	1,5	2
11.	Zespół Szkół Mechanicznych	1,73	3
12.	Zespół Szkół Budowlanych im. Papieża Jana Pawła II	1,5	2
13.	Zespół Szkół Zawodowych nr 4 im. Bronisława Koraszewskiego	1,25	2
14.	Zespół Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica	1,5	2
15.	Zespół Państwowych Placówek Kształcenia Plastycznego im. Jana Cybisa	1	2

Materiał opracowała:
Kamila Krul
Wydział Oświaty Urzędu Miasta Opola
Referat Organizacji Szkół i Placówek Oświatowych

Zastępca Prezydenta Miasta
Maciej Wujec

Prezydent Miasta
Arkadiusz Wisniewski